

Akt nr:
P-E1a-1003

AU\$P-E1a-1003

1977
LANDERBOKSSTYRELSEN

13 10 1947

DIARIET N:J 2156

SAK N:

P 1*1003

Kungl. Lantbrukstyrelsens
arkiv

Handlingar

angående

Tjärtakans dikningsföretag 1948

i Frändefors socken av Älvsborgs län

upprättad vid laga syneförrättning

åren 1947 - 1948.

Innehållsförteckning:

Protokoll	sid. 1
Förordnande	" 2
Översiktskarta	" 3
Värderingslängd	" 4 - 7
Kostnadsförslag	" 8 - 11
Kostnadsfördelningslängd	" 12 - 14
Arbets- och fixpunktsbeskrivning	" 15
Utlåtande	" 16 - 18
Teckenförklaringar	" 19
Typritningar	" 20 - 22
Till handlingarna höra:	
plankarta med profilritningar	1 blad.

Avskrift.

Protokoll vid syneförrättning
angående torrläggning av vattenskadade
marker tillhörande Tjärtakan i Frände-
fors socken av Älvsborgs län.

Den 14 december 1948 inställde sig undertecknad, jordbrukskonsulent,
hos lantbrukare Gustaf Johansson, Tjärtakan, för att jämlikt nedan nämnda
förordnande verkställa ifrågavarande förrättning.

På grund av särskilda kallelser hade följande personer kommit tillstådes:
sökandena till förrättningen

Lantbr. Hjalmar Olsson, Tjärtakan

" Gustaf Johansson, " samt

" Karl Johansson, "

§ 1.

Förordnandet för förrättningsmannen upplästes bil. 1.

§ 2.

Mot förrättningsmannen anfördes ingen jävsanmärkning.

§ 3.

Mot företaget anfördes intet laga hinder.

§ 4.

Förrättningsmannen redogjorde för den undersökning, som verkställdes i
samråd med sökandena samt framlade för granskning därvid upprättade kartor
och profiler.

§ 5.

Sedan sakägarna tagit del av de framlagda ritningarna, yrkade samtliga
delägare, att företaget skulle genomföras i enlighet med förslaget.

§ 6.

Förrättningsmannen framlade till sakägarnas granskning de upprättade
längderna, vilka lades till protokollet:

Värderingslängd	såsom bil. 3,
Kostnadsförslag	" " 4,
Kostnadsfördelningslängd	" " 5,
Arbets- och fixpunktsbeskrivning	" " 6,
Översiktskarta	" " 2.

§ 7.

Lagstadgat utlåtande angående företaget upplästes.

§ 8.

Då några ytterligare framställningar icke gjordes, förklarade förrätt-
ningsmannen efter uppläsande av detta protokoll förrättningen avslutad.

Tjärtakan den 14/12 1948.

Hans Djurberg.

N:o 4 pag. 621

E.D. 1947

Ink. till Torrlägningsnämnden
inom Älvsborgs l.n. hushålls-
ningssällskaps område den 31/1
1947.

Ink. till Älvsborgs läns Lands-
kansli, Vänersborg 2 apr. 1947.

Till Länsstyrelsen i Älvsborgs län.

Undertecknade få härmed vördsamt anhålla om förordnande för vederbörlig förrättningsman att jämlikt bestämmelserna i gällande vattenlag handlägga syneförrättning för torrläggning av vattenskadade marker tillhörande Tjärtakan i Frändefors socken av Älvsborgs län. Avsikten är att upptaga avlopp för täckdikning.

Av företaget väntas även följande fastigheter bliva berörda:

Fastighetens namn:

Ägarens namn:

Tjärtakan

Karl Hj. Olsson

"

Gustaf Johansson.

Meddelande angående förrättningen torde ställas till Gustaf Johansson adress Frändefors telefon Rössebo 33.

Tjärtakan den 27/1 1947.

Karl Hj. Olsson

Gustaf Johansson.

Med hänvisning till stadgandena i § 4 av K.K. den 25 maj 1945 (nr 344) får Torrlägningsnämnden inom Älvsborgs läns norra hushållnings-sällskaps område såsom lämplig förrättningsman för här ifrågavarande företag föreslå jordbrukskonsulenten Hans Djurberg i Vänersborg.

Vänersborg den 1 april 1947.

Enligt uppdrag:

Carl Faust.

R e s o l u t i o n .

Jordbrukskonsulenten Hans Djurberg i Vänersborg varder härmed förordnad att i laga ordning verkställa i omstående ansökan omförmälda förrättning.

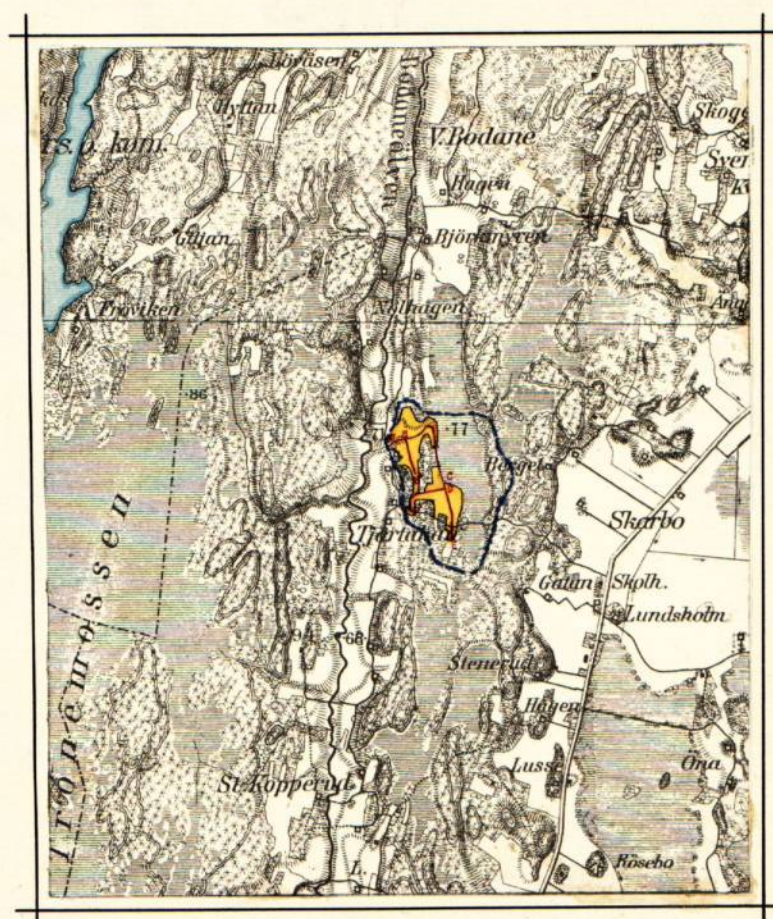
Denna resolution översändes till förrättningsmannen, som bör över emottagandet hit insända bevis. Vänersborg i landskansliet den 2 april 1947.

På länsstyrelsens vägnar:

Svante Gustafsson.

Arne Decker.

ÖVERSIKTSKARTA

Skala 1:50000

Vid Nederbördsområde

A 63,0 ha

Tjärtakan den 14 december 1948.

Hans Djurberg

Jordbrukskonsulent.

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nummer	Förbättrad mark				Markvärde per hektar		B å t n a d		
		åker, tomt		annan mark		nu- varande	bli- vande	per hektar	per ägofigur	
		har	ar	har	ar	kronor	kronor	kronor	kronor	öre
1	2	3		4		5	6	7	8	
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										
12										
13										
14										
15										
16										
17										
18										
19										
20										
21										
22										
23										
24										
25										
26										
27										
28										
29										
30										
31										
32										
33										

Avskrift.

Bil. 3.

Värderingslängd för Tjärtakans dikningsföretag 1948

i Frändefors socken av Älvsborgs län

Upprättad vid laga syneförrättning åren 1947 - 1948.

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nummer	Förbättrad mark				Markvärde per hektar		B å t n a d			
		åker, tomt		annan mark		nu- varande	bli- vande	per hektar	per ägofigur		
		har	ar	har	ar	kronor	kronor	kronor	kronor	öre	
1	2	3		4		5	6	7	8		
Frändefors socken											
Tjärtakan 1⁹, 5/96 mtl. litt.											
E och D.											
Karl Hjalmar Olsson 10ha åker											
1. Alstringsbåtnad.											
åker, mullrik mo på mellan- lera	3	0	20			450	1500	1050	210	-	
åker, mullrik molättlera på mellanlera	4	0	09			20	1300	1280	115	20	
" " " "	5	0	08			260	1300	1040	83	20	
" " " "	6	0	03			720	1300	580	17	40	
" " " "	7	0	10			10	1300	1290	129	-	
" " " "	8	0	09			260	1300	1040	93	60	
" " " "	9	0	04			840	1300	460	18	40	
åker, moblandad mulljord på molättlera	10	0	11			120	1200	1080	118	80	
åker, mullrik mo-lättlera på mellanlera	11	0	06			40	1300	1260	75	60	
" " " "	12	0	08			720	1300	580	46	40	
Totalsumma kronor	A-summa	0 88							907 60		
Tjärtakan 1¹⁴, 636/16800 mtl.											
litt. D.											
Gustaf och Karl Johansson											
17,5 ha åker											
1. Alstringsbåtnad.											
åker, mullrik mo på mellan- lera	25	0	31			10	1300	1290	399	90	
" " " "	26	0	13			320	1300	980	127	40	
" " " "	27	0	12			990	1300	310	37	20	
åker, mullhaltig mellanlera på mellanlera	28	0	31			20	1500	1480	458	80	
" " " "	29	0	36			300	1500	1200	432	-	
" " " "	30	0	24			970	1500	530	127	20	
" " " "	31	0	09			1440	1500	60	5	40	
" " " "	32	0	23			20	1400	1380	317	40	
" " " "	33	0	17			280	1400	1120	190	40	
" " " "	34	0	08			140	1400	1260	100	80	
" " " "	35	0	01			420	1500	1080	10	80	
åker, mullrik mo på mellan- lera	36	0	14			260	1300	1040	145	60	
A-summa		2 19							2352 90		

VÄRDERINGSLÄNGD

Fastighet och ägare Ägobeskrivning	Ägo- figur- nummer	Förbättrad mark				Markvärde per hektar		B å t n a d		
		åker, tomt		annan mark		nu- varande	bli- vande	per hektar	per ägofigur	
		har	ar	har	ar	kronor	kronor	kronor	kronor	öre
1	2	3		4		5	6	7	8	
2. Brukningsbåtnad.										
brukenh. ägofig. 25-34, 36-38	B-summa	2	43					421	1023	03
Totalsumma kronor									3375	93
Tjärtakan 1 ¹⁵ , 1/15 mtl. litt.										
A.										
Gustaf och Karl Johansson										
1. Alstringsbåtnad.										
Åker, mullh. mellanlera på										
mellanlera	39	0	06			10	1500	1490	89	40
" " " "	40	0	59			230	1500	1270	749	30
" " " "	41	0	34			970	1500	530	180	20
" " " "	42	0	08			1050	1500	450	36	-
" " " "	43	0	14			10	1500	1490	208	60
" " " "	44	0	26			150	1500	1350	351	-
" " " "	45	0	15			630	1500	970	145	50
" " " "	46	0	84			250	1000	750	630	-
" " " "	47	0	03			1270	1500	230	6	90
" " " "	48	0	04			1050	1500	450	18	-
" " " "	49	0	11			1120	1500	380	41	80
" " " "	50	0	03			50	1500	1450	43	50
" " " "	51	0	22			420	1200	780	171	60
" " " "	52	0	17			1120	1500	380	64	60
" " " "	53	0	04			530	1500	970	38	80
" " " "	54	0	14			970	1500	530	74	20
" " " "	55	0	03			1440	1500	60	1	80
" " " "	56	0	10			900	1500	600	60	-
" " " "	57	0	28			450	1500	1050	294	-
" " " "	58	0	02			1350	1500	150	3	-
" " " "	59	0	09			560	1600	1040	93	60
" " " "	60	0	10			970	1500	530	53	-
A-summa									3354	80
2. Brukningsbåtnad.										
brukenh. ägofig. 39-45, 64-67		1	86					568	1056	48
" " " 46-52, 68-69		1	54					478	736	12
B-summa									1792	60
Totalsumma kronor									5147	40
Tjärtakan 1 ⁹ , 5/96 mtl. litt. H. o D										
Karl Hjalmar Olsson										
1. Alstringsbåtnad.										
Åker, mullh. mellanlera på										
mellanlera	1	0	12			50	1600	1550	186	-
" " " "	2	0	12			50	1600	1550	186	-
A-summa									372	-

KOSTNADSFÖRSLAG

Läge	Längd m.	Arbete, jordart m. m.	Antal	å-pris	Kostnad		Kostnad		Summa	
					kronor	öre	kronor	öre	kronor	öre
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8		Avskrift.							Bil. 4.	
9		<u>Kostnadsförslag för Tjärtakans dikningsföretag 1948</u>								
10		i Frändefors socken av Älvsborgs län								
11		Upprättat vid laga syneförrättning åren 1947 - 1948.								
12										
13										
14										
15										
16										
17										
18										
19										
20										
21										
22										
23										
24										
25										
26										
27										
28										
29										
30										
31										
32										
33										
34										
35										

Läge	Längd m.	Arbete, jordart m. m.	Antal	å-pris	Kostnad		Kostnad		Summa	
					kronor	öre	kronor	öre	kronor	öre
1+84-2+01	17	<u>Timpenning=1,80 kronor.</u>								
		<u>Öppet dike A-B.</u>								
		Öppna dikets ränsning m 17	0,50	8	50					
		Ny trumma mellan påle 1+96-2+01 (enl.ritn.) med 18" inre diameter			300	-	308	50		
2+01-8+78	677	För arbetets tillsyn samt oförutsedda utgifter till- lägges omkr. 10 % av före- stående					31	50	340	-
		<u>Öppet dike B-C.</u>								
		Öppna dikets ränsning 2+01-4+22 m 221	0,50	110	50					
		Handgrävning 4+22-8+78 moblandad mulljord m ³ 1781	2,50	4452	50					
8+78-12+65	387	Sprängning mellan 3+82-4+22 m ³ 5	30:-	150	-					
		Ny trumma mellan påle 8+10-8+78 (enl.ritn.) med 18" inre diameter			300	-	5013	-		
		För arbetets tillsyn samt oförutsedda utgifter till- lägges omkr. 10 % av före- stående					507	-	5520	-
		<u>Täckt dike C-D-E.</u>								
		Grävning, rörläggning och återfyllning 8+78-9+88 m 110	1,80	198	-					
		9+88-11+38 m 150	1,15	172	50					
		11+38-11+73 m 40	1,80	72	-					
		11+73-12+65 m 92	0,75	69	-					
		Inköp, inkl. frakt av 9" betongrör m 110	4,20	462	-					
		Inköp, inkl. frakt av 8" tegelrör st 970	0,78	756	60					
		Öga (enl. ritn. typ B) vid 8+78 jämte stensättning av öppna diket därstädes			50	-				
		Brunnar (enl. ritn. typ A) vid 9+20 och 9+88 av 3st. längd 0,76m med 24" inre diameter, flänsrör st 2	90:-	180	-					
		Brunnar (enl. ritn. typ A) vid 11+60, 11+73 och 12+65 av 3st längd 0,80m med 18" inre diameter, flänsrör st 3	80:-	240	-					

KOSTNADSFÖRSLAG

Läge	Längd m.	Arbete, jordart m. m.	Antal	å-pris	Kostnad		Kostnad		Summa	
					kronor	öre	kronor	öre	kronor	öre
1		Stensil (enl.ritn.) vid								
2		11 ⁺³⁸			10	-	2210	10		
3		För arbetets tillsyn samt								
4		oförutsedda utgifter till-								
5		lägges omkr. 10 % av före-					219	90	2430	-
6		stående								
7	20 ⁺⁰⁰ - 22 ⁺⁵⁸	Täckt dike B-B ¹ .								
8	258	Grävning, rörläggning och								
9		återfyllning; 20 ⁺⁰⁰ - 21 ⁺⁴⁶ m	146	0,92	134	32				
10		21 ⁺⁴⁶ - 22 ⁺⁵⁸ m	112	1,04	116	48				
11		Inköp, inkl. frakt av 5"								
12		tegelrör st	510	0,405	206	55				
13		Inköp, inkl. frakt av 4"								
14		tegelrör st	390	0,300	117	-				
15		Öga (enl.ritn.typ B) vid								
16		20 ⁺⁰⁰ jämte stensättning								
17		av öppna diket därstädes			50	-				
18		Brunnar (enl.ritn.typ A)								
19		vid 21 ⁺⁴⁶ och 22 ⁺⁵⁸ av 3 st,								
20		längd 0,80 m med 15" inre								
21		diameter, flänsrör st	2	60:-	120	-	744	35		
22		För arbetets tillsyn samt								
23		oförutsedda utgifter till-								
24		lägges omkr. 10 % av före-								
25		stående					75	65	820	-
26		Täckt dike D-D ¹ .								
27	15 ⁺⁰⁰ - 16 ⁺⁸⁴	Grävning, rörläggning och								
28	184	återfyllning m	184	0,92	169	23				
29		Inköp, inkl. frakt av 5"								
30		tegelrör st	640	0,405	259	20				
31		Brunnar (enl.ritn.typ A)								
32		vid 15 ⁺⁹⁰ och 16 ⁺⁸⁴ av 3 st,								
33		längd 0,80 m med 15" inre								
34		diameter, flänsrör st	2	60:-	120	-	548	48		
35		För arbetets tillsyn samt								
36		oförutsedda utgifter till-								
37		lägges omkr. 10 % av före-								
38		stående					51	52	600	-
39	Summa	1523					Kronor		9710	-
40		Kostnad							9710	-
41		Kostnad för första rensning							208	-
42										
43							Summa kronor		9918	-
44										
45										

[illegible]

KOSTNADSFÖRDELNINGSLÄNGD

Fastighet Ägare m. m.	Sök. o. likst. = S	Båtnad		Andel inom samfällighet i					
				för särskild avdelning beräknad anläggningskostnad		summa beräknad anläggningskostnad		verklig kostnad	
		kronor	öre	kronor	öre	kronor	öre	procent	
1	2	3		4		5		6	7
Avskrift. Bil. 5. <u>Kostnadsfördelningslängd</u> för Tjærtakans dikningeföretag 1948 i Frändefors socken av Älvsborgs län Upprättad vid laga syneförrättning åren 1947 - 1948.									

Fastighet Ägare m. m.	Sök. o. likst. = S	Andel inom samfällighet i							
		Båtnad		för särskild avdelning beräknad anläggningskostnad		summa beräknad anläggningskostnad		verklig kostnad	
		kronor	öre	kronor	öre	kronor	öre	procent	
1	2	3		4		5		6	7
Avdelning I.									
Frändefors socken.									
<u>Tjärtakan 1⁹, 5/96 mtl.</u>									
<u>litt. E_I och D.</u>									
Karl Hjalmar Olsson	S								
Ägofig. 1-2, 13-14		809	76	433	40	433	40	37,3621	
<u>Tjärtakan 1¹⁴, 636/16800</u>									
<u>mtl. litt. D.</u>									
Gustaf och Karl Johansson	S								
Ägofig. 15-24, 61-62		1357	59	726	60	726	60	62,6379	
Summa		2167	35	1160	-	1160	-	100,0000	
Avdelning II.									
Frändefors socken.									
<u>Tjärtakan 1⁹, 5/96 mtl. litt</u>									
<u>E_I och D.</u>									
Karl Hjalmar Olsson	S								
Ägofig. 3-12		907	60	822	82	822	82	9,6236	
<u>Tjärtakan 1¹⁴, 636/16800</u>									
<u>mtl. litt. D.</u>									
Gustaf och Karl Johansson	S								
Ägofig. 25-38		3375	93	3060	59	3060	59	35,7964	
<u>Tjärtakan 1¹⁵, 1/15 mtl.</u>									
<u>litt. A.</u>									
Gustaf och Karl Johansson	S								
Ägofig. 39-60, 64-69.		5147	40	4666	59	4666	59	54,5800	
Summa		9430	93	8550	-	8550	-	100,0000	

KOSTNADSFÖRDELNINGSLÄNGD

Fastighet och ägare m. m. Arbete att utföra	Sök. o. likst. = S	Beräknad kostnad		Summa beräknad kostnad		Andel i gemensam kostnad inom samfällighet	
		kronor	öre	kronor	öre	procent	
1	2	3		4		5	6
<u>Sammandrag.</u>							
<u>Frändefors socken.</u>							
<u>Tjärtakan 1⁹, 5/96 mtl. litt. E_I o. D.</u>							
Karl Hjalmar Olsson	s	1256	22	1256	22	12,9374	
<u>Tjärtakan 1¹⁴, 636/16800 mtl. litt. D</u>							
Gustaf och Karl Johansson	s	3787	19				
<u>Tjärtakan 1¹⁵, 1/15 mtl. litt. A.</u>							
Gustaf och Karl Johansson	s	4666	59	8453	78	87,0626	
Summa		9710	-	9710	-	100,0000	
Tjärtakan den 14 december 1948.							
Hans Djurberg.							
..... Jordbrukskonsulent.							

Ö v e r e n s k o m m e l s e .

Undertecknade delägare i Tjärtakans dikningsföretag 1948 i Frändefors socken, Älvsborgs län, har denna dag överenskommit, att gemensamt utföra och underhålla det av jordbrukskonsulent Hans Djurberg upprättade förslaget med däri meddelade föreskrifter, varvid kostnaderna skall fördelas i proportion till den av förrättningsmannen uppskattade båtnaden eller enligt de procentiska fördelningstal, som finnas angivna i Kostnadsfördelningsslängden, Bil. 5.

Avd. I.

Ägaren till Tjärtakan 1 ⁹	37,3621 %
och ägarna till Tjärtakan 1 ¹⁴	62,6379 %

Avd. II.

Ägaren till Tjärtakan 1 ⁹	9,6236 %
ägarna till Tjärtakan 1 ¹⁴	35,7964 %
ägarna till Tjärtakan 1 ¹⁵	54,5800 %

Inga ersättningar skall utgå.

Enligt ovanstående procenttal skall även förrätningskostnader och andra gemensamma kostnader fördelas.

Så lunda överenskommet.

Frändefors den 14 december 1948.

Gustaf Johnson. Karl Johnson.

H. Hj. Olsson Lth.
g. Boje Olsson

Förestående överenskommelse har prövats och befunnits lämplig.

Saus Dumbes

Arbets- och fixpunktsbeskrivning för Tjärtakans dikningsföretag 1948 i Frändefors socken av Älvsborgs län, upprättat vid laga syneförrättning åren 1947 - 1948.

I. Arbetsbeskrivning.

a) Beträffande öppna diket.

Öppna diket, sträcka $1^{+54} - 4^{+22}$, skall bara rensas och fördjupas, då den gamla profilen är bra och slänterna starka. Breddningen å sträcka $4^{+22} - 4^{+60}$ skall ske lika åt ömse sidor. Från påle $4^{+60} - 8^{+78}$ breddas endast åt den ena sidan i enighet med de upprättade sektionerna.

Upplag må icke läggas närmare nya kanterna än 0,70 m och upplag av berg och sten sammanföras så mycket som möjligt i lämpliga rösen. Upplagen givas behörig lutning mot diket, ej brantare än 1:1. Vid vägar, diken och svackor på marken samt där i övrigt prövas nödigt för ytvattnets ordentliga avrinnande, skola i upplagen lämnas väl avsläntade öppningar.

Djupsiffrorna angiva djupen från avvägningspålarnas (helst nedslagna) överkant till blivande botten. Den angivna dagbredd är lika med den blivande dikesbredden mätt horisontellt vid avvägningspålarnas överkant.

Trummor utföras i noggrann överensstämmelse med upprättade ritningar.

b) Beträffande täckta ledningar.

Tegelrören skola uppfylla de av Sveriges Standardiseringskommission fastställda fordringarna för prima rör. Spruckna eller på annat sätt skadade rör skola vid läggningen kasseras.

Betongrören skola vara minst fyra veckor gamla och tillverkade enligt de bestämmelser, som äro eller kunna bliva fastställda för dylika rör till torrlägningsföretag.

Dikesbotten avväges före grävningen och skopas efter densamma omsorgsfullt, så att ledningarna erhålla den lutning och det djup, som i förslaget föreskrives.

Brunnar och rörutlopp (ögon vid 2^{+01} och 8^{+78}) skola utföras i noggrann överensstämmelse med typritningarna bil. 9 och föreskrifter i kostnadsförslaget.

Rörgraven får icke igenfyllas, förrän rörsträngen kontrollerats.

Eventuellt kloakvatten får icke insläppas i företagets ledningar, med mindre det passerat tillförlitlig reningsbrunn.

II. Fixpunktsbeskrivning.

Företagets jämförelseplan bestämmes av följande fixpunkter:

F. P. 6,47	-	inhugget kors i berg	-	c:a 17 m S	det västliga rörutloppet
F. P. 7,44	-	" " " "	-	c:a 75 m NV	den punkt, där gränsen mellan Tjärtakan 1^{+14} och 19^{+19} skär öppna diket
F. P. 9,22	-	" " i sten	-	c:a 50 m NO	punkt E.
F. P. 8,71	-	" " i berg	-	c:a 80 m Ö	ladugården å Tjärtakan 1^{+15} .

Tjärtakan den 14 december 1948.

Hans Djurberg
Jordbrukskonsulent.

Utlåtande angående förslag
till bättre torrläggning av ägor
tillhörande Tjärtakan i Frändefors
socken av Älvsborgs län.

På grund av vad som förekommit och yrkats under överläggningen om denna sak samt i övrigt är att iakttaga med hänsyn till detta företag får jag av-
giva följande

U t l å t a n d e

Mom. 1.

Ändamål och natur.

Företaget avser att bereda möjlighet till bättre torrläggning och bättre
brukningsförhållanden för ett åkerområde tillhörande Tjärtakan i Frändefors
socken.

För ändamålet effordras 694 m öppna och 829 m täckta avloppsledningar
genom området.

Företaget är att hänföra till dikning, varom stadgas i 7 kap. vattenlagen.

Mom. 2.

Laga hinder.

Laga hinder mot företaget har av ingen anmälts.

Mom. 3.

Hydrografisk utredning.

Företaget avvattnas närmast till en bäck, som mynnar i Bodaneälven. Det
tillhör sålunda nederbördsområde nr 130 sekton 2, Frändeforsån.

Företagets nederbördsområde, som på hithörande översiktskarta, bil. 2
är inritat med streckad blå linje, utgör 63,0 ha. Till omkring 27 % utgöres
det av odlad mark och i övrigt av skog, berg, mosse och tomt.

Normal högvattenavrinning har antagits uppgå till 1,5 liter per sekund,
och hektar från åker, berg och tomt, men 1,0 liter per sekund och hektar
från skog och mosse.

Dimensioneringen av de täckta avloppen har verkställts med användande
av i följande tabell angivna data.

Tabell I.

Läge	Neder- börds- område hektar	Avrinning vid normalt högvatten lit./sek.	Botten- lutning promille	Rörled- ning tum	Föreslagen rör- lednings avbörd- ningsförmåga liter/sek.
16+84	5,0	5,3	8,60	5	10,0
15+90	6,0	6,7	8,60	5	10,0
12+65	12,5	13,0	2,00	8	18,0
11+73	15,9	16,8	6,21	8	31,0
11+60	16,2	17,1	6,21	8	31,0
11+38	16,7	17,6	6,21	8	31,0
9+88	20,0	22,1	2,00	9	25,0
9+20	28,1	31,7	4,20	9	36,0
22+58	2,0	3,2	10,00	4	6,0
21+46	4,5	7,7	5,00	5	8,0

Mom. 4.Namn och omfattning.

Företaget bör lämpligen benämnas Tjärtakans dikningsföretag 1948.

Det har givits den omfattning, som hithörande plankarta utvisar.

På grund av yrkandena i syneprotokollet § 5 ha till utförande bestämts följande arbeten, nämligen

Öppna diket A-B-C

täckta ledningen C-D-E

" " D-D¹

" " B-B¹

allt som närmare framgår av hithörande plankarta och profilritning samt kostnadsförslag och arbetsbeskrivning.

Mom. 5.Båtnadsuppskattning.

Båtnadsuppskattning har jag företagit på sätt, som närmare framgår av värderingslängden bil. 3. Härvid har markens värde efter företagets utförande vid syn på stället uppskattats med hänsyn till jordens naturliga godhet i avseende på matjord och alv. Det nuvarande värdet har uträknats på sedvanligt sätt genom hänsynstagande till markytans höjd över avloppets vegetationsvattenstånd.

Inom ett mindre område, ägofigurerna 46 och 51 uppnås ej fullt dräneringsdjup. Härvid nödig fördjupning skulle ställa sig alltför dyrbar.

Brukningsbåtnaden har uppskattats efter praktiskt bedömande på så sätt, att den årliga inbesparingen i arbetskostnader har beräknats per meter av de avlopp, som igenlägges. Det sålunda erhållna beloppet har kapitaliserats efter 5 %, och kapitalet har fördelats å berörd areal. Härigenom kommer brukningsbåtnaden att medföra en höjning av det blivande värde, som fastställts för beräkning av alstringsbåtnaden.

Mom. 6.Kostnadsfördelning.

Företaget har uppdelats i två avdelningar:

I - omfattande dikena A-B och B-B¹

II - omfattande dikena B-C-D-E samt D-D¹

Någon anledning till ytterligare avdelningsbildning föreligger icke.

De båda avdelningarnas kostnad, båtnad och relativa kostnad (kostnad per förbättringskrona) framgår av följande sammanställning:

Tabell II.

<u>Avdelning:</u>	<u>Kostnad:</u>	<u>Båtnad:</u>	<u>Relativ kostnad:</u>
I	1160,00	2167,35	0,5352
II	8550,00	9430,93	0,9066

De i kostnadsfördelningslängden angivna procentiska talen äro för varje avdelning direkt proportionella mot den sammanlagda beräknade kostnaden för varje i avdelningen ingående fastighet. Kostnaderna för avdelningarnas utförande och framtida underhåll, skola utan någon inskränkning fördelas efter nämnda procenttal.

I kostnadsfördelningslängden har vidare uträknats delägarnas andelar i hela företaget. De därvid erhållna procentiska talen skola användas för fördelning av vissa gemensamma utgifter såsom kostnaderna för syneförrettningen, avgiften till vattendomstolen etc.

Mom. 7.Avgift till vattendomstolen.

Avgift enligt vattenlagen 11 kap. 95 § skall utgå med kronor 17,40, beräknad efter 1,50 kronor för 1000 kronor av det uppskattade båtnadsvärdet, kronor 11598,28. Beloppet skall insändas till Länsstyrelsen i Vänersborg, då förrättningen vunnit laga kraft.

Mom. 8.Båtnadens beskaffenhet.

Båtnad av annan art än jordförbättring och härmed följande framtida underhålls- och betalningsskyldighet förekommer icke vid detta företag.

Mom. 9.Allmänna bestämmelser.

Angående företagets utförande stadgas:

att utförandet skall ombesörjas av en styrelse, som av delägarna utses,

att det skall åligga styrelsen att föra noggranna räkenskaper över inkomster och utgifter samt att utdebitera och uppbära för företaget erforderliga medel,

att styrelsen skall tillse, att de bestämmelser, som finnes angivna i arbetsbeskrivningen, bil. 6 lända till efterrättelse vid företagets utförande,

att det åligger styrelsen att tillse, att brunnarna i ledningarna vid behov rensas. Minst en gång årligen efter vårfloden skola brunnar och ögon efterseas,

att styrelsen bemyndigas vidtaga alla de åtgärder, som äro ägnade att befordra företagets ändamålsenliga utförande och framtida underhåll.

Mom. 10.Tillstånd och arbetstid.

På grund av vad som sålunda stadgats lämnas härmed medgivande till företagets utförande. Företaget skall vara slutfört senast den 1 november 1958.

För avgörande, om företaget må anses fullbordat, bör sådan besiktning, som omförmäles i vattenlagen 13 kap. 1 § efter anmodan verkställas av förrättningsmannen eller annan behörig person.

Mom. 11.Besvärshänvisning.

Jämlikt bestämmelserna i vattenlagen 11 kap. 85 § äger den, som till äventyrs är missnöjd med åtgärd eller beslut vid denna syneförrättning eller vill föra talan mot avgivet utlåtande, att inom 60 dagar från dag, då förrättningen avslutas, ingiva sina besvär i tre exemplar till Västerbygdens vattendomstol, adress Vänersborg.

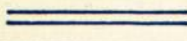
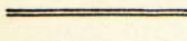
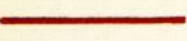
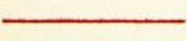
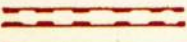
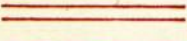
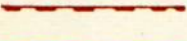
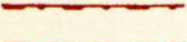
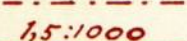
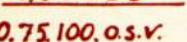
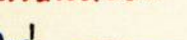
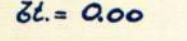
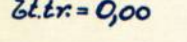
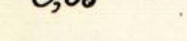
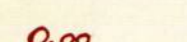
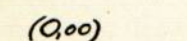
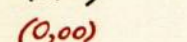
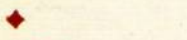
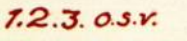
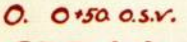
I besvären skola upptagas klagandens alla påståenden och skälen därtill, varjämte vid besvären skola fogas alla de handlingar, klaganden vill åberopa till stöd för ändringssökandet.

Mom. 12.Verkställighet.

Detta utlåtande skall icke underställas vattendomstolens prövning utan jämlikt bestämmelserna i vattenlagen 10 kap. 75 § gå i verkställighet i den ordning, som finnes angiven för laga kraft ägande dom, för så vitt icke härövan i mom. 11 stadgad tid besvär mot förrättningen anföras, och på grund härav ändring i detta utlåtande kommer till stånd.

Hans Djurberg

Täckdikning.

- Öppet dike som bibehålles.
 Öppet dike som nygräves.
 Öppet dike som fördjupas och breddas.
 Öppet dike som genom täckdikningen försvinner.
 Stamdike av rör.
 Grendike av rör.
 I profilritning: täckt ledning av betongrör.
 " " " " " tegelrör.
 Täckt dike av trätrummor eller rör med träunderlag.
 Täckt dike av sten eller gärdsel.
 Förutvarande täckt dike av tegelrör.
 Förutvarande täckt dike av sten, gärdsel eller trätrummor.
 1:5:1000 Täckdikens bottenlutning.
 50, 75, 100, o.s.v. Rördimension i mm. (se nedanst. tabell). Angiven dimension börjar vid närmast ovanför siffran belägen hophuggning.
 0,00 Nivåkurvor, sammanbindande punkter med samma höjdläge.
 0,00 Markens höjdläge i meter över jämförelseplanet.
 0,00 Öppet dikes bottenläge i meter över jämförelseplanet vid förundersökningen.
 0,00 Bottenläge i örtrumma i meter över jämförelseplanet vid förundersökningen.
 0,00 Vattenytans höjdläge i meter över jämförelseplanet vid förundersökningen.
 0,00 Högvattenyta.
 0,00 Medelvattenyta.
 0,00 Öppet dikes föreskrivna bottenläge i meter över jämförelseplanet vid platsen för siffran.
 0,00 Täckt dikes föreskrivna bottenläge i meter } Bottenläge.
 0,00 över jämförelseplanet vid platsen för siffran }
 (0,00 Öppet dikes föreskrivna djup i meter från påle räknat.
 (0,00 Täckt dikes föreskrivna ungefärliga djup i meter, från markytan räknat, vid platsen för siffran.
 0 Typ A Täckdikensöbrunn. d = diametern i mm.
 0 Stensil.
 0 Grusfilter.
 1, 2, 3, o.s.v. Täckdikessystem n.r.
 0, 0, 50, o.s.v. Pålnummer
 A, B, C, el. a, b, c. Beteckning för särskilda punkter å täckt el. öppet dike.
 1, 2, 3, o.s.v. Ägofigursbeteckning.
 F.P. + 0,00 Fixpunkt.
 T Tegriktning.

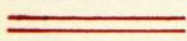
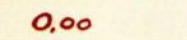
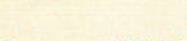
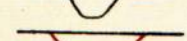
Å täckdikningsplan företagna ändringar betecknas med grön färg.

Relationer mellan innerdiameter enl. verktumsbeteckning och enligt Svensk standard för dräneringsrör.

1 3/4" = 40 mm.	4" = 100 mm	8" = 200 mm.	15" = 375 mm
2" = 50 "	5" = 125 "	9" = 225 "	18" = 450 "
2 1/2" = 60 "	6" = 150 "	10" = 250 "	21" = 525 "
3" = 75 "	7" = 175 "	12" = 300 "	24" = 600 "

Avlopp.

Å avloppsplaner användas ovanstående teckenförklaringar i tillämpliga delar. Dessutom tillkomma:

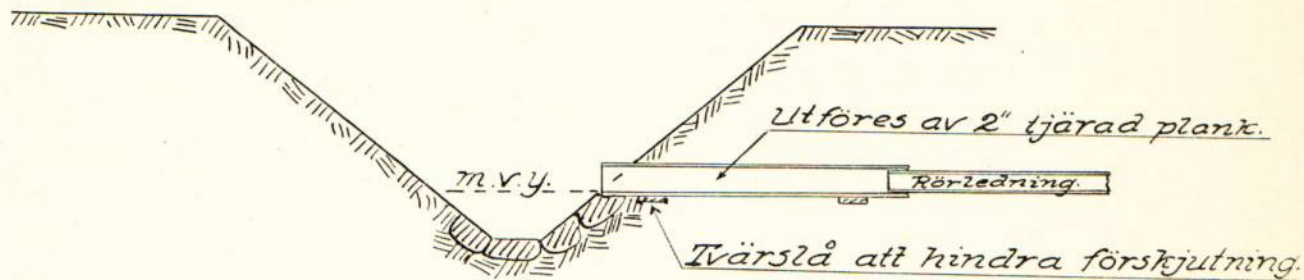
- Öppet dike som nygräves.
 Öppet dike som fördjupas och breddas.
 0,00 Öppet dikes föreskrivna bottenläge i meter över jämförelseplanet vid platsen för siffran.
 Begränsningskurva för deltagningsskyldighet.
 Flödvattendike med rör under botten.
 Sektion av gamla diket.
 Sektion av nya diket.

TÄCKDIKESÖGON

Bil. 9.

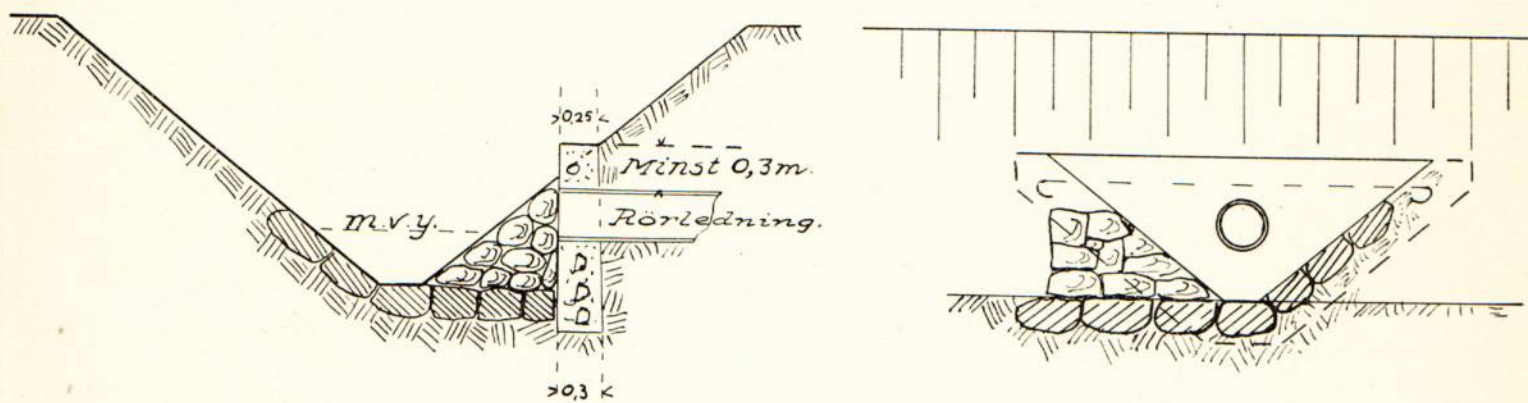
Täckdiksesöga.

typ A.

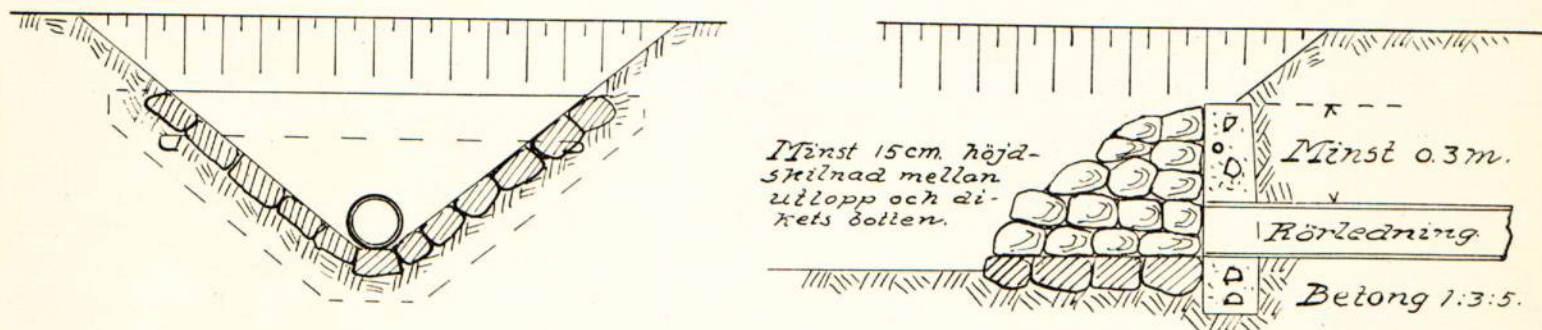

Rörutlopp.

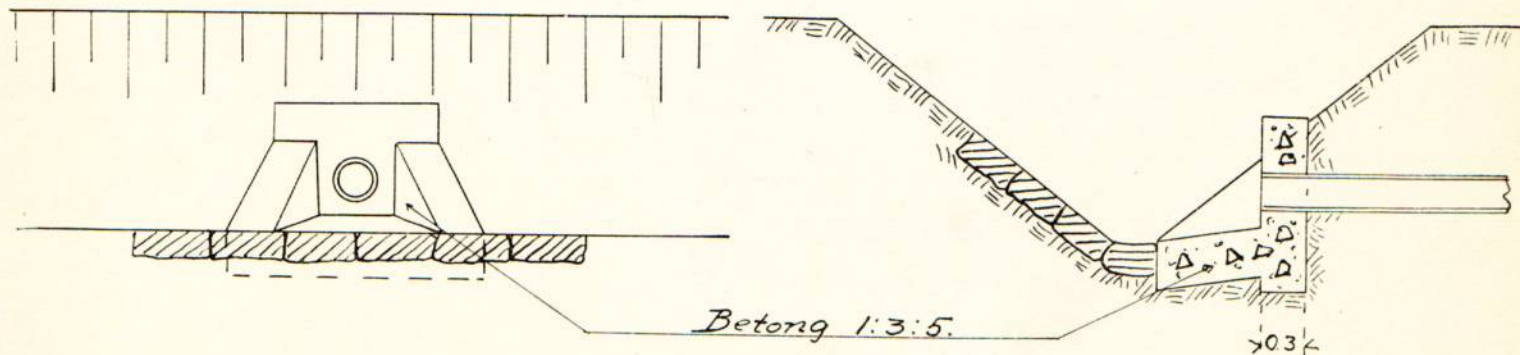
typ B.

typ C.

typ D.

Skaraborgs Läns Hushållningssällskap.

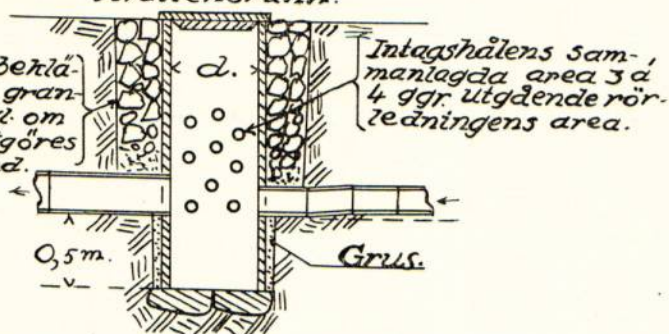
Täckdikningsavdelningen.

Skara.

typ A.

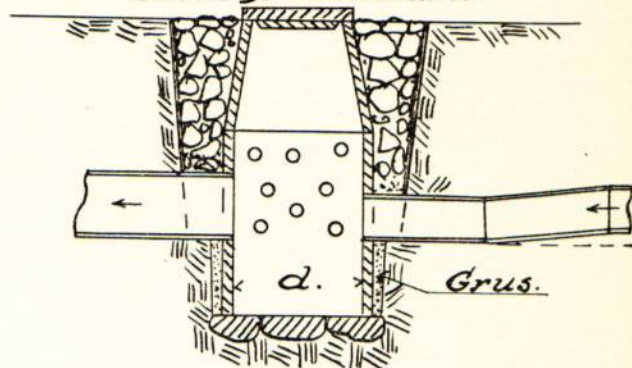
Ytvattenbrunn.

Sidorna beklä-
das med gran-
ris el. dyl. om
jorden utgöres
av finsand.

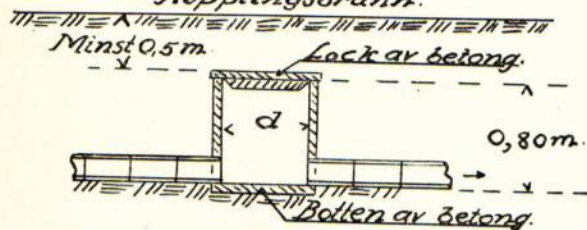
typ B.

Större ytvattenbrunn.

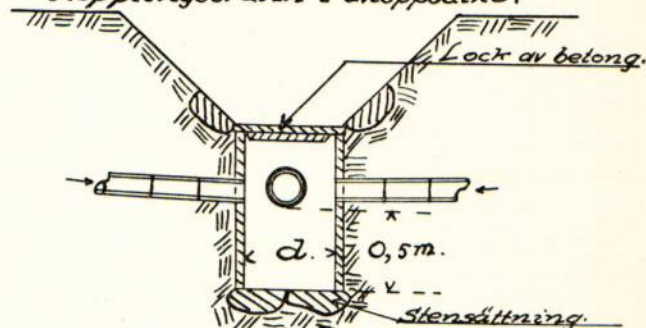
typ C.

Kopplingsbrunn.

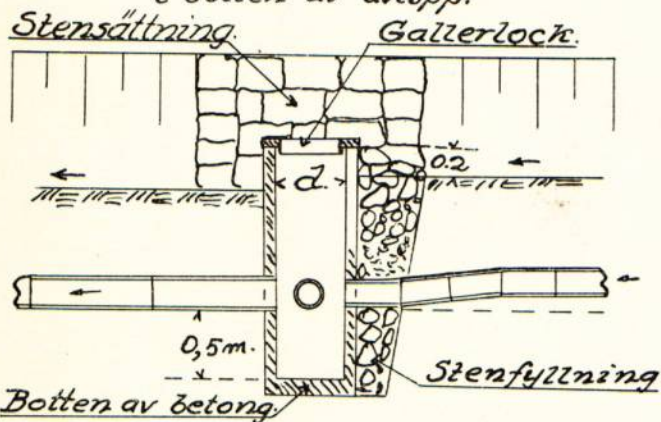

typ D.

Kopplingsbrunn i avloppsdike.

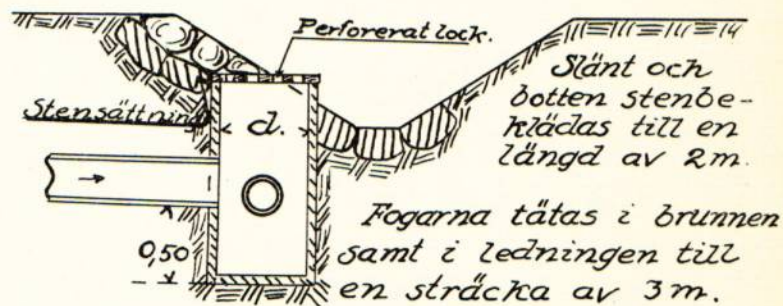

typ E.

Bräddavloppsbrunn
i botten av avlopp.

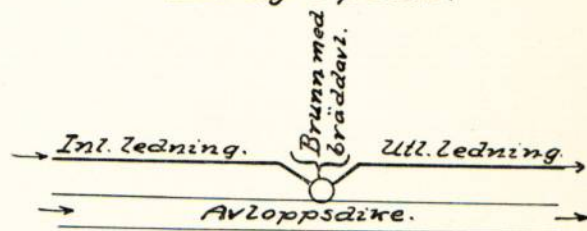
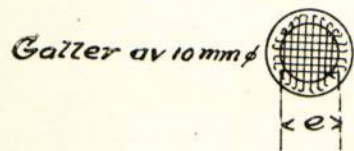
typ F.

Bräddavloppsbrunn.

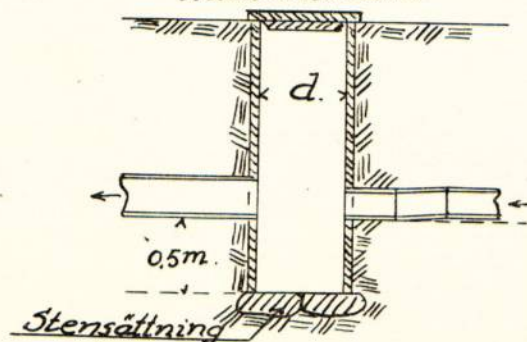
Detalj i plan.

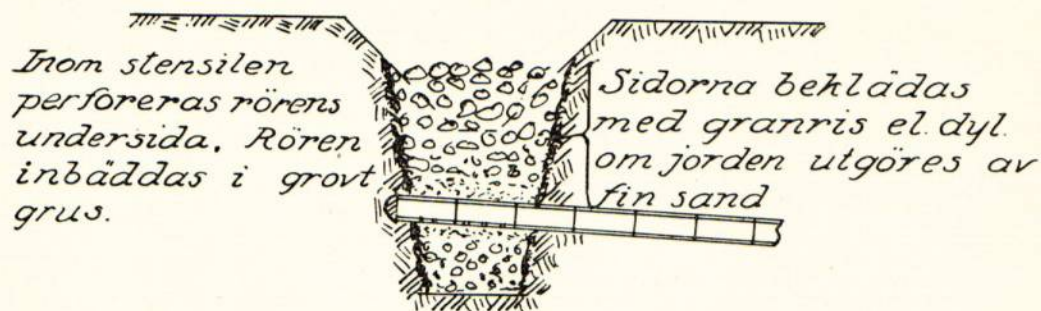
Detaljrörning av lock med hål.

typ G.

Kontrollbrunn.

Stensilar.Grusfilter.

Tänk på ytvattenavrinningen vid snösmältning och tjällossning!
Spetta hål i grusfiltren så att vattnet kan tränga ned.

Av betydelse för vattnets nedträngande till rörsträngarna, särskilt å svärgenomsläppliga jordar, är, att stor uppmärksamhet ägnas täckdikenas återsyllning.

- 1) Under dikningens utförande tillser täckdikningsformannen, att grusfilter läggas i alla tydligt markerade sänkor.
- 2) Lagg grus över rörfogarna.
- 3) Stick ner rikligt med matjord.
- 4) Återsyllningen i övrigt bör ske medelst plöjning, varvid i så stor utsträckning som möjligt matjord bör komma i fråga.

Återsyll aldrig diken med sur, genomtätad lera.